

אורות הרב קוק זצ"ל לפרשת השבוע

פרק עקב לעילוי נשמת אבי, ר' אלי אליהו ז"ל בן בת שבע

א

בעודזה, כי כיוון שמתנהם במה שיש לו לאכול ולשבעה וכאליה הכהלים לא יציר בתפלתו בשבה "עלינו לשבח" ו"על כן נקוה", שיתוקן עולם במלכות שדי והאלילים יכרתו והרשעים יפנו אליו יתרך, כי מה יזיקו האלילים לאשר עיניו ולבו למלאות כוסו והתרומותם בעולם, כמעט שאי אפשר לטעום טעם מעדרים, ובהתאם ציוויל התאות לבכוב לא ישכיל ולא עובודה.

יבין. על כן יתחזק האדם ויתחכם ויראה עצה לנפשו, ומאלהי החסד והرحمות החפצ' בשלמותנו, שהזהria בחייבת העבודה ואינו ראוי לעבודה כי אם כשייה במצב דעת יראת ד' כל כך עד שייהו עניין **ט** ויאר לנו באורו הגדל, שנדע ונשכיל מה הוא יתרך דורש מעתנו ומהו הישר והטוב ללכת בדרכיו. מוסר אבר, הקדמה

ט **ולעבד בכל לבבכם.** כל זמן שלא ילמד לעצמו שתתברר לו מעלה נשמת האדם ומעלה ישראל ומעלה הארץ הקדושה וההשתוקקות הרואה לכל איש ישראל לבני המקדש וגדרות ישראל ותפקידם בעולם.

שהרי כיוון שהז"ל אמרו על פסוק "ולעבדו בכל לבבכם": "עובדת לבב זו תפלה"¹⁴², אם כן התפלה היא בחינת העבודה ואינו ראוי לעבודה כי אם כשייה במצב דעת יראת ד' כל כך עד שייהו עניין **ט** ויאר לנו באורו הגדל, שנדע ונשceil מה הוא יתרך

התפלה קורבים אל לבנו. ואם לא ידע מעלה נפשו איך יתפלל ברצון שלם והרגשות חסרון שיחנחו הש"ת דעה בינה והשכל, כיוון שאינו מכיר, אחרי שיש לו עושר וכבוד וכל טוב, מה חסר לו אם חס חולילה לא ישכיל ויבין, אם כן צריך ללמד ולהעמיק עד שיציר לו בברור וידיעה שלמה גדול חסרוינו לדעה בינה והשכל יצמא לזה ויתפלל באהבה מקירות לב שיחנחו הש"ת בזה, וד' הטוב לא ימנע טבו להולכים בתמים¹⁴³. ואם לא ידע מעלה ישראל **ט** איך יתפלל בלב שלם על גאותם. שודאי אין הכונה הרצiosa בתפלה ברכת גואל ישראל ורק על מכובי נפשו שמרגש מצד עצמו מעלו הגלות, כי עין הברכה מעיד שהרצון בה מצד מעלה ישראל וקדושתם. ואם לא ישכיל מעלה הארץ הקדושה וסגולתה וקדושתה איך יתפלל על בנין ירושלים, והתפלה היא דזקן מקירות הלב כשמרגש שהוא חסר בדבר.

והנה התפלה היא בדיקה גדולה לאדם אם הוא מטהר נפשו באמת רצונו יוצרו יתרך ואם הוא קרוב לעשות רצונו רצון קונו. על כן מאי חייב **ט** האדם להזהר שלא ימשך אחר רצון עצמו בהנאות הגוף ממأكل ומשתה וכי"ב, כי יוטבע בו טבע החמרי עד שלא יגשים בעצםם שהדברים האמתיים הקדושים חסרים לו, ואם כן יאנך תפלו שאין כלל גדול

ט **אם שמע תשמעו.** דזקן אם שמע בישון תשמע בחדש¹³⁸. אחד מהיסודות המרכזיים את המחשבה מכלין, הוא ההתעמקות בהישון. עליה החדש ויפורח, יציך יציך ויפורח וישגא מאד, בכל זאת אנו צרכיכם תמיד לעומק הרוח של הישון. ביותר הדבר אמרו בהשכפות רוחניות מופשטות, ומילא הולך הדבר משתרג על עוד המון סעיפים המתיחסים להן. כל אשר רוחנו נשאו לתהו בחכמה, לדעת את רוח המודיע הנ אצל ברום חפשיותו, שיזכה להיות מתואר בזמןינו, הוא ודזקן הוא, ימצא אז את אוצרו, וכושך רב, כאשר יפנה אל הישון, אל התורה והמסורת, אל כל דברי חכמים וחדותם, אל ההגנון הגלי והצפון. כל העושר ייחד יציב לפניו את קומת המחשבה במלא חטיבתה. שוכח הוא הזמן בשאון גאוננו, לדבר על דבר הבורא, נחלש הוא מען ההרגשה לברך את שם כבודנו, נרפה הרוח מבהלות לצים ריקי מוח, והרעין מתבלח והרגש מטופש. צrisk לשבר כבל בROL כל אלה, בחופש ובגבורה צרכיכם לשוב אל הישון, אל הסגנון הבריא, אל הדרת קודש, להכרת היוצר והיצירה, **ט** להרגשת הטוב והמטיב. תשחרור או השירה, ינשא הפיזט למורמי שמיין, וכל השכפות העולם הנbowות מהחכמים והטוב, המקשרות עם הטוהר והצדקה, בין שהן השקפות גליות, מtabאות בשכל והגין, בין שהן השקפות גנוונות, אשר רק הסקירה הרויזית ומעין של רוח הקודש, באיזה אופי שהוא מפה פלאים כמו אלה. הכל צriskшибואר, שיפורש, שיזבר ויגלה, ולא יבינו כל רשעים – אין בכך כלום, כי המשכילים יבינו. החופש העlian של המחשבה יבטל את זהויות הדעת ואת קטנות האמונה, ודברים שלא נשמעו סופן להשמע. והמשמעות התקבע לשבת גדול, לכח חזוד, **ט** לקול מעורר, משיב נשמות נדחות למן רבעם, מחזק רוחות נכשלים מכובד פשעם, משים שלדים למרום ומשגב קודרים ישע¹³⁹.

קובץ א, רב.

ט **אם שמע תשמעו.** אין קץ למעלת ומדת התבוננות ואיכות הבהנה, שהוא יסוד ההשתדלות להשכלה תמדית, אפילו בדברים הישנים שכבר קלטה האוזןיפה, "אם שמע בישון תשמע בחדש".¹⁴⁰ וכל עיקר חולין הדור תלוי בזה, שהם סוברים בדברים שנתישנו אין צורך לחזור עליהם ולהשכילים יפה, והם מבקשים חדש באפס ישן, ולא ימצא להם בשום אופן, כי החדש לא יבוסס כי אם כאשר יצא ממקור הישון, שייהיה בכל יום, בענייני ההוגה בישורת לב, **ט** חדש, ועובד אלקים הוא השונה פרקו ק"א פעמים.¹⁴¹ וזה הדבר מגע כל הלימודים כולם. על כן חזקبني בחזווה של מתינות מתון מתון, ועם זה שמחה וזריזות איטית, תשכיל ותצליח בעוזרת ד' יתרך.

אגרות הרואה א, כת.

להיות כל כך נעלם, עד שלא תשבע נפשו מהתגעג
אליא ריק על שלימות השכליות והמקרא ככתבו "לא
ימשך סוף התזונה הוה טפי". הנה נאות לפי ניבע
האדם והולם שלא נתקל בחתם על כן ראוי
להזכיר תפיז את עמו חולתו לבא אל מעלה האדם
השלם, ומזה שאנו אפשר הדבר, בין לפי ההכרחית
החזונית בין לפי החשך הפוניטי שנעשה כהה פרוב
עבדת העין, איתן בא כי אם מהסרוון השלמה
וההשלמתו של ישראל מלאות נעשה ע"י אחרים,
והם מגד עאסם כל ישעט וחפץ להיות עסוקים
תמיד נידיעות התורה, לזרעת את ד' וזרבי זובי
ישמעאל לך לראייה תכונות האדם, שתקנור נפשו
אם יתמיד רק במושכלות, ולא יהליף העסק במעט
זמננו גם כן בעסקי החבורה. אם כן וראייה שתכונות
ההשלמה של האדם תובעת ממנו גם כן העסק
המעשי זובי שמעון שבירא ליה שנות זאות התבוננה
באות ריק מהסרוון מוטבע שנותיישן הרבה באמן, עד
שקשה לו לקבל זוג התזונה הראויה לפי סגולתו,
שהיא "ותחסרוו טעם מלאהיהם"¹⁵. על כן
ההשתדלות המתוינת היא להסביר את האוד אל
סגולתו בכלל עז, והוא ישכיל כי הוא באות ראיי בכך
וזעת לנפשו יעצם.

שלפערלה פַּלְפָּלָה סְלִבְרָה. והם יתגונן אונדֵס וְלִילֶס שְׁהָמָן
ירזְישׁוֹ נְעָמָס כִּי לְמִזְרָחָה נְצָרָה וְהַעֲקָק בְּחִכָּה
וְשָׁכָל הַיָּא לְזָבֵב לְעַנְגָּלְבָּלְבָּלְבָּלְבָּל
הַמְּלֵא לְפָעָלָה מִן רַעֲבָנָעָה תְּאַנְצָרָה אַבְלָלְבָּלְבָּל
בְּרִיךְ שְׁהָמָן דָּק לְפִי טְבָע וְאַנְצָרָה הַנְּזָרָג בְּרוֹב וְלֹא
נְתָנָה לְסְלָאָכִי הַשְּׂרוֹת עַל כֵּן אָמָר שְׁפָחָלְיָוִן יְקַשְׁתָּ
לְהַבְּחִין ذָבָר זֶה, כִּי אֵם סְרָאִיסְטִיוֹן נְדוּעָה שְׁהָבָרָה הַנְּזָרָג
- בְּרוֹב הַוָּא מְוֹרָה עַל הַיְסָדָה הַטְּבָעִי. עַל כֵּן בְּאַשְׁד אֵם
רוֹאִים שְׁהָרְבָת עָשָׂו כּוֹבֵי יְסָעָל וְעַלְתָּה בִּידָם,
וְמוֹנָא קְוֹתָה רֹוח בּוֹנִין בְּתוּרָתָם וְחַכְמָתָם, בּוֹנִין בְּעַמְלָס
בְּחִידָה הַהְבָּרָה וְכְשָׂרוֹן הַמְּשֻׁעָה. כּוֹבֵי שְׁפָעָוִן וְלֹא עַלְתָּה
בִּידָם, כִּי יִדְזָו כְּשָׂוֹנָתִירָם מְסִבַּת הַרְתָּגְנוֹת
הַמְּנִיסִית שְׁמָאוֹן בְּנֵפֶשֶׁן מַעֲסָק רְעוּיוֹן וְעַבְודָת הַשְּׁכָל
הַבְּלָתִי מְלֵחָלִי בְּעַסְק נְפָנִי. כֹּזה אֵם רוֹאִים שְׁלִיטִי
טְבָע הַאֲזָת הַוָּא רָאוּ לְהַתְּגָג בְּמִדָּת דָּק אַרְץ גַּם
תְּחִזְדָּה בְּמִדָּת וּבִי יְסָעָל, וְמִדָּת שְׁלִיטִי וּבִי שְׁפָעָוִן
הַוָּא לְפִי פְּעָלָת הַסְּעָלִים שְׁבָגָזִים שְׁהָמָן לְסָעָלָה
טְבָע הַאַנְצָרָה, שְׁלָהָם יָאָתָה לְהַתְּגָג לְפִי פְּעָלָת
טְבָע וְסִבְתָּה וְפְשָׁתָם וְלֹא לְזָהָה סְפָעָלָה בְּדוֹאי.

עמ' אלה ברכות ר' ר'.